

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Elofizetési ára:

Negyedévre 2 pengő

Száma: 20 fillér.

Szerkesztőség 107, kladóhivatali távbeszélő sz. 67.

Nemzetőrség!

A magyar, élet-halál harcát vívja. Létünk, önálló, független állami életünk forog kockán. Honvédségünk kemény és véres harcokat vív a számbeli túlsúlyban levő teljes leigázásunkra törekvő ellenséggel, amely szüntelenül támadva az arcvonalat és a hátszágot, tudja, hogy a hátszág erőforrásainak elpusztítása a a legszilárdabb arcvonal összeomlását is előidézheti.

Mint mindenütt, nálunk is vannak erre ügynökei, lelkiismeretlen hazafias érzésükből kivetkezett, vagy talán jóhiszemű, de félrevezetett emberek. Ezért a magyar királyi kormány az ország nyugalmanak, rendjének, a lakosság élet és vagyonbiztonságának megóvása érdekében „Nemzetőrség” felállítását rendelte el. Fegyverbe szólít minden olyan testileg alkalmas férfit, korraló tekintet nélkül, ki jelenleg nem teljesít fegyveres testületben tényleges szolgálatot.

A nemzet önszegélyezésének legtermészetesebb formája ez a szervezet. Nem számíthatunk mindenütt a rendőrség, vagy csendőrség karhatalmára s így családunk életéről és biztonságáról a magunk erejével is kell gondoskodnunk, mert a fegyveres erő ma elsősorban határaink védelmét s közvetlen határmenti területeink biztonságát kell szolgálnia.

Nagy erőpróbáink idején a magyar történelem során, megmaradásunkért mindig minden erőnket latbakellett vetni s ebben nemcsak a fegyveres haderő, hanem a magyar aszszonyok szívós kitartása, a fiatalok munkaejeje, sőt gyermekek és öregek képessége is mérlegre került. A béke éveiben lehetett a magyarságnak önmagával folytatott perpatvara, azonban a mult arra tanít, hogy történelmünk valamennyi súlyos megpróbáltatása idején egymás kezére,

lelkére és szívére talált a magyar.

A magyar mult sok véres vihara semmivel sem volt nagyobb, mint az a küzdelem, amely ma a határaink mentén folyik. Ma talán még fokozottabb eltökéltségre önfeláldozásig menő s maradéktalan elszánásra van szükségünk, mint bármikor azezeréves mult történelmi viharaiban.

Bár a kormányzatnak megvan a joga, hogy a nemzetőrség tagjait sorozással állítsa szolgálatba, de éppen a magyar történelemből merített példák vitték arra az elhatá-

rozásra, hogy a nemzetőrséget önkéntes jelentkezés alapján hívja életre. Az az erő, amely ma határaink védelmében jellemzi honvédségünk harcait, minden bizonnyal a hátszág itthon levő férfi tagjaiban is maradéktalanul megvan s a kormány felhívása nyomán a nemzetőrség felállítása lelkesedéssel s minden zavaró körülmény nélkül megtörténik!

Jelentkezz önként nemzetőri szolgálatra!

A levente parancsnokságnál.

A városi gimnázium évmegnyitó és zászlóünnepsége.

Felujjong a lelkünk: zászlót bontunk, zászlót, mely alatt együtt haladunk.

Minden iskolaévnnyitó ünnepségben van valami felemelő magasztos, tudásra szomjas ifjak és diákjaikat szerelő tanárok kézfogása az iskolaév elején. 1944. őszének iskolamegnyitó ünnepségébe határaink mentén feldördülő ágyuk hangja dobban s mégis a magyar erő a magyar élniakarás jegyében zászlót bontott a magyar ifjúság.

A városi gimnázium patinás levegőt lehelő udvara szeptember hó 24 én, vasárnap délután 5 órakor megtelt diákokkal, szülőkkel, a tantestülettel és a város hivatalainak és hatóságainak vezetőivel.

A Himnusz eléneklése után *Neumayer István* V. oszt. tanuló Babits: „Miatyánk” című versét szavalta el, mély átérzéssel, majd *Hites Ferenc* gimnáziumi igazgató köszöntötte az ifjúságot. Inter alma silent mussae szól a mondás — mondotta — Mi s Magyarország száz és száz iskolája, ezer és ezer nevelője, diákjainak tizezres tömegei élő és diadalmas cáfolata vagyunk ennek. Eszméket hirdetünk, igazság, jószág, szépség kiolthatatlan létét, minden nehézségen győző erejét valljuk és fennen hirdetjük, hogy ezen eszmék, valamint a tiszta keresztény erkölcs a Szent Istváni magyar ideál jegyében az életet tovább vinni, kontinuitását fenntartani s az ifjúságot az ebből fakadó feladatokra előkészíteni, ránevelni szent, semmi körülmények között el nem oázható, ki nem kapcsolható feladat, sőt több: *hivatás*. A kezdet mutatja,

hogy rugalmasan a nehéz, háborus körülményekhez igazodva, de a kötelesség és eszme tartalom lényegéből semmit fel nem adva fogjuk végezni ezévben is munkánkat. Az életre, de nem a napi élet zürzavaros, nem egyszerű kétszínű, megalkuvó és önös érdekek elérésében magát kiélő életre, hanem arra az életre nevelünk benneteket, amely egyedül biztosíthatja nemcsak nekem, neked az egyik napról a másikra való éldegélést, hanem egy újabb ezredévre a magyarság, a magyar nemzet életét.

Ez az egyedüli érdemes életcél, melyre minden erő megfeszítésével törekednünk kell. — Ezért legyetek tudásban, műveltségben elmélyülők. Legyetek katonás fegyelemben kiemelkedők, legyetek talpraesettek és a váratlan feladatokban is helytállóak, legyetek a keresztény világnézetben, az erkölcs gyakorlatában erős és hitvalló ifjak, legyetek magyarságtokban harcos szellemű márciusi ifjak. Adjon az Isten mindanyunknak nemes célkitűzésünk megvalósítására irányuló fáradozásunk sikeréhez bőséges áldást. Adjon nekünk és minden magyarnak magyar szívet, magyar lelket, magyar gerincet s ezzel igaz magyar szöb jövőt — fejezte be mély hatást kiváltott beszédét *Hites* igazgató.

A leánykar *Kövesi József* vezényletével Kodály: Villó, Marcusio; Alkony című énekét adta elő, majd *Árpádi László* VIII. oszt. tanuló Vályi Nagy: Az or-

szágszászló előtt című versét adta elő hatásosan. *Kelle Sándor* gimnáziumi tanár „Országzászló bontására” című saját szerzeményű költeményében mutatott rá az országzászló jelentőségére. Rangot ad e zászló — mondotta többek között — méltó legyen hozzá kicsi nagy és öreg.

Kecskés Pál V. oszt. tanuló Petőfi: egyik pompás költeményének lelkes szavalata után, a felemelő ünnepség a Hiszekegy eléneklésével ért véget.

Tüzérhajrá beszivárgó oroszok ellen.

1944. augusztus.

A Kárpátok előterében.

Két üteg húzódik meg a keskeny völgy egyik tisztásán. Szombathelyi legények állnak a lövegek mellett, amelynek csövei az erős tüzeléstől szinte izznak már. A hegyperemen túl honvédeink vívják véres harcaikat a hullámokban előretörő oroszok ellen. Az ütegek heves lüzcspásokat mérnek az itt-ott gyülekező orosz gyalogságra. Olyan gyilkos a tüzük, hogy az oroszok megmegtörpennak. A közeli fák, bokrok, házak megremegnek, amikor a méltóságtejes hangú 15-ösök elbődülnek. A kis 10-es tarackok csak kontráznak hozzá.

Jobbról a tüzelőállástól emelkedő hegy lejtőjén tisztás, fölöttünk sötét fenyők komorkodnak, mint valami korona.

Oroszok zúdulnak le a lejtőn.

Jobbról hirtelen erős aknatüz zúdul a két ütegre. Záporozva vágódnak be a két üteg környékére az aknák és pokoli zajuk belevegyül az ágyúk bömbölésébe.

S. J. főhadnagy hirtelen átlátja a helyzetet. Beszivárgó orosz erők oldalba akarják kapni az ütegalást, hogy ezt megsemmisítve, elvágják a harcoló csapatainkhoz vezető utánpótlási útvonalat. Riadóztatja a két üteg legénységét. A biztosító géppuskákat bevonják az ütegaláshoz, Huszár József zászlós az egyik üteg első tisztje mintegy 30 főnyi rohamjártót szervez meg.

A következő pillanatban nagy Hurri Hurrival alakok jelennek meg a tetőn. Néhányon magyar katonaköpeny van. Heves géppisztolytűzzel árasztják el az ütegeket és mint az áradat zúdulnak lefelé.

150 méternyire közelít meg az ütegeket.

A lövegek csövei hirtelen irányváltoztatnak egyetlen pa-

rancsszóra. Mint fenyegető, vas-kos újak merednek a hegyoldal felé. Az oroszok már 150 méternyire vannak a lövegektől. Előre örülnek a könnyűnek vélt zsákmánynak. Azonban hamarosan csalatkoznak. Előbb a 15 ösök bődülnek el, aztán a 10 es taracok. Lövedékek szakgatják, vajíják, tépik a hegyoldalt és halált osztogatnak a lezúduló oroszok közötti...

Az ellenség megtorpan a nem várt fogadatlanságra. Még igyekeznek lapulva, bújva előrehaladni, de az ágyúcsövek okadják a tüzet... Itt nincs tovább... Gyorsan megfordulnak és hanyat-homlok rohannak visszafelé, a gerinc felé... A tüzériai tűz mindenütt nyomom követi őket. Huszár József zászlós rohamjárőre is beleavatkozik most már a harcba. Géppuskával, golyószerűen, puskával űzik, hajszoják az oroszokat.

Az ellenség jajgatva, fegyvereit eldobálva menekül a fák védelme alá... De a tüzerhajrá követi őket és a lövedékek is seregve csapnak rájuk.

Rövid ideig tart a küzdelem s nemsokára jelentő Huszár zászlós parancsnokának: A gerincet megtisztítottuk az ellenségtől.

M. vasúttállomásának elfoglalása volt a cél.

És ugyanekkor előretuszkolnak a tüzerek egy rongyos, toprongyos orosz foglyot.

Remegett az istenadta. A térde ceterázott, mint szélben a nyárfalevél. Szemében vak rémület bujkált; hiszen parancsnoka kancuskáját verte bele, hogy a magyarok kivégzik foglyaikat. Most erre vár és nem tudja, hogy nemsokára meleg élelt kap, napok óta először... a magyaroktól... és emberi bánást...

Aztán mikor lassan megbarátkozik az új környezettel és rágyújt az első magyar cigarettára már mosolyog és elmond mindent, amit tud.

Vallomásából aztán kiderül, hogy észrevétlenül beszivárgásra kaptak parancsot. A cél M. vasúttállomásának elfoglalása volt. Azt hitték könnyen bejutnak a községbe, aknatüzükkel zavart tudnak előidézni és minden nagyobb ellenállás nélkül elfoglalják a fontos vasúttállomást...

Mindenre gondoltak, csak arra nem, hogy ilyen heves tüzerhajrá fogadja őket, amellyel bátor szombathelyi tüzereink meghiúsítják szándékukat.

Kaplonyi György
hadnagy, haditudósító

— Siessünk az őszi vetéssel. (MTI) Kiváncos, hogy ahol egyébként csak október elején, vagy közepén szokták megkezdni a buzavetést, ez évben azt már most mielőbb megkezdjük s a rendelkezésre álló kisebb létszámú erővel minél gyorsabb ütemben folytassák. Az idejében elvetett őszi gabona megerősödve, kellőképpen megbokrosodva megy a tébe. Könnyebben elviseli az időjárás későbbi viszontagságait. Iletékes helyről nyomatékosan felhívják a gazdákat, az őszi vetések szokottnál korábbi megkezdésére s a háborús nehézségek leküzdésével való mielőbbi elvégzésére.

Nyissuk meg szívünket s enyhítsük azok fájdalmát, akik elveszítették szűkebb hazájukat

A háború dübörgő léptei, mint az ezereves magyar történelem során annyiszor, most is határainkhoz értek és földünket taradják. A küzdelem döntő s katasztróhoz ért, ellenségünk rohamra s szívünkhöz annyira közelálló Erdély bástyáit támadja s abban is először a magyar nemzeti élet egyik legdúsabban hajtó ágát, a szélességet rohanták meg. A háború forrása több ezer széles testvérünket fosztott meg hajlékától, vannak akik mindenüket otthagyták, fillér nélkül, egyszerű ruhában kényszerültek a menekülésre és sokan a menekültek közül öregek, betegek, tehetetlen asszonyok és csecsemők több hete huzatos vasúti kocsiokban tartózkodnak.

A kormányzat minden rendelkezésre álló erővel s lehetőséggel igyekszik elérni azt, hogy a háború legkeményebb megpróbáltatásait vállaló székely testvérek ne érezzék magukat hontalanul. Mindez azonban kevés. Egy nép vérvér lelkének kell egybeforanni ezekben a súlyos és jövőt meg szabó végzetes órákban. Ez a küzdelem mindannyiunkért, az egész magyarságért, az egész nemzet jövőndő létéért folyik, amely nemcsak az erdélyi részeken, hanem az ország déli és északi határain is fellángolhat s aki saját hajlékából, megszokott házába fogadja a háború menekültjeit és saját éléstárától áldoz, s még ha mindenét megosztja is a menekülttel, még mindig nem adott annyit, mint az, aki szűkebb hazáját, kicsi faluját, termőföldjét, lakását, értékeit, egy egy hozzátartozóját feláldozta a nagyobb hazáért, Magyarországért.

Mohács város történelmi múltjának kutatva mindig magasatos és példatadó áldozatosságot találunk. A küzdelemben az áldozatok irányítják a történelem útját. Bennünket ezideig megkímélt még a háború borzalmas hulláma s ha nehéz lenne a menekültek előtt megnyitni otthonunk ajait, mindig az jusson eszünkbe, mennyire tehetetlenek, elesettek lennének, ha nekünk kellene más vidéken, idegen ajtók előtt egy darab kenyérért, meleg szállásért kopogni. A hatósági intézkedések nem csitítják le a fájdalmat és a bánatot, nem is lehet az a feladata, hanem csak átmenetileg tömegelvezéssel, tömegszállással néhány napra biztosítani a menekültek legfontosabb szükségletét. A fájdalmat megosztó jóindulatú testvérszív melege s önfeláldozó segítőkészsége az, amely feledtetni tudja ideig-óráig az átmeneti idők alatt az elvesztett otthon melegét és szépségét.

Mohács város vezetősége felkészült a menekülők fogadására és ideiglenes elszállásolására, de a belügyminiszter szavait tolmácsoljuk, amikor vele együtt azt kérjük Mohács város közönségétől: »Nyissátok meg szívüket s enyhítsétek azoknak sorsát, akik elvesztették tüz helyüket, nyissátok meg szívüket s forradjatok egybe, hordozza a szerencsésebb is a szerencsétlenebb terhét és

úgy olvadjatok egységes sorsközösségbe, mert jövőnk titka a jó magyarok lelkébe van írva!«

10 ezer alkalmazottnak ad kegyelmet Albrecht kir. herceg délbaranyai uradalma.

A Gazdatisztek lapjának szeptemberi száma igen érdekes leírást közöl Albrecht kir. herceg délbaranyai uradalmáról. A Fábér György tollából eredő cikk részletesen bemutatja a 125000 katasztrális holdon fekvő birtokot. E szerint az uradalom 36 gazda tisztet, 62 tisztviselőt, 43 műszaki alkalmazottat, 1128 székelymunkást, 1399 hónapost, 2000 napszámot és 362 órabérest foglalkoztat. Az időleges alkalmazottakkal együtt 10000 ember él az uradalomban. A 17 gazdasági intézményen kívül kitünően felszerelt növény-nemesítő üzeme, 62 katasztrális holdnyi szőlészete és hat erdőterület van az uradalomnak, a Dunán és Dráván pedig három kikötője. 1800 tonna ürtartalmu hajója és 350 halásza, akik évente 120—150 vagon halat fognak. A gazdaság arányait mutatják azok a számadatok, amelyekből kitűnik, hogy 1095 ló, 1000 igásökök, 1300 tehén, 3500 növendékmarha, 712 ridegen tartott magyar szarvasmarha, 1100 sertés és 2000 birka képezi a birtok állatállományát. A talajművelést 17 garnitúra gőzeke és 21 traktor végzi. Az uradalmat önellátásra rendezték be és erősen iparosították. Gépgyár, butorgyár, tejüzem, malom, konzervgyár, husüzem, cukorgyár és féglyárok tartoznak az uradalomhoz, amelyek legkisebb majorjában is van telefon. Ennek hálózata 240 kilométer hosszú. A 170 km hosszú kisvasúti hálózaton 11 mozdony és 800 vasúti kocsik bonyolítja le a forgalmat, amelyek keretében menetrend szerű személyszállítást is végeznek. A szociális intézmények közül megemlítsük érdemes a gazdatisztek és cselédek segélyező és jóléti szövetkezetét, amelynek két boltja és 600 tagja van. Főherceglakon található az első uradalmi mozi, melyet a cselédség és a napszámokosok állandóan nagy számmal látogatnak.

Néhány őszinte szó a süllydőhöz.

Az utóbbi hetekben más városokhoz hasonlóan Mohácsra is pánikot okozott az a rémhír, hogy táplálkozásunk egyik nélkülözhetetlen fűszere a só rövidesen elfogy és nem is lesz talán módunk pótolni a hiányt. Hiába jelent meg a hivatalos nyilatkozat, mely megnyugtatónak szándékozott, hogy esztendőkre elegendő tartalékunk van, a rémült háziasszonyok üzletről-üzletre futkostak s háztartásuk részére legálább évekre elegendő sót vásároltak össze. A rémhírel egyidejűen megjelentek a spekulánsok is és sikerült is felverniük a só árát s megindult a fekete kereskedelem. A hisztéria letörésére nagyobb városokban a közellátási kormányzat kettő és fél kilóban megállapította

a fejadagot s a sónak jegyrel való kiosztását határozta el. A magunk részéről csak annyit kívánunk hozzáfűzni az esethez, hogy, amikor főleg a szállítási nehézségek miatt az általános áruhiánytól eltekintve ideig-óráig tartó fenakadások állhatnak elő, egyes közszükségleti cikkeket, így pl. a sóban is, akkor kereskedőink még mielőtt a hatóság intézkedhetne, nemhogy gyors intézkedéssel és az árunk ezáltal a sónak korlátolt mennyiségben való kiadásával biztosítsanak az igazságos elosztást, hanem tudunk olyan esetet is, amikor egy-egy bevételt 15—20, sőt 30 kiló só is kiadtak. E kérdésben vitéz Szőnyi Alajos polgármester kijelentette, hogy az olyan kereskedő ellen, aki ugylátszik nemigen érti meg az idők komoly szavát, a legszigorúbb eljárást fogja indítani a jövőben és nem fog visszaradni sem az internálási eljárástól sem pedig az iparendély elvonásától. Minden kereskedőnek kell annyi értelemmel és lelkiismeretességgel rendelkeznie, hogy ott, ahol a vásárló közönség részéről indokolatlan idegességet és felvásárlási hajlamot észlel, azt haladéktalanul, jelentse és a hatóságnak a hatósági intézkedés megtételéig saját hatáskörében vessen gátat az indokolatlan felvásárlásra. E téren különösen a Baross szövetségre hárul az a feladat, hogy állandó figyelemmel kísérje a vásárló közönség hullámzását és már jó előre oktassa ki tagjait egy-egy árucikkkel szembeni magatartásra vonatkozóan.

Sík Sándor a Baross szövetség ügyvezetője ezután is felkéri kereskedőtársait, hogy mindenkori a jogos megfontolás és lelkiismeretesség vezesse kereskedőtársait az árak kiadásánál.

Utalunk kell azonban a vásárló közönség lelkiismeretére is, ne üljön fel minden alaptalan híresztelésnek és vásárlásainál a háborús zabta korlátozásokat vegye mindig figyelembe, mert nincs egyedül s azzal hogy saját háztartási szükségletét meghaladón vásárol fel árát, áruelvonást követ el, ami nemcsak büntetendő cselekmény, de ma amikor a magyarság élet-halál harcát vívja, a másikkal, kisebb pénzértékekkel rendelkező magyar testvérel szemben, akinek épánpíji joga van az élethez, mint a tehetősebbnek, hazafiatlan magatartás.

— Névtelen feljelentések. Az utóbbi időben rendkívül elszaporodtak a névtelen, — vagy hamis névalírással feljelentések, amelyeket a különböző katonai parancsnokságokhoz intéznek. A honvéd kerületi parancsnokság mihez tartás végett közli, hogy csakis azokat a panaszoikat és feljelentéseket áll módjában kivizsgálás tárgyává tétetni, amelyeknek szerzője nem burkolózik az ismeretlenség homályába, hanem ügyének jogos voltáról meggyőződve azzal, nyílt magyar becsületességgel lép az intézkedésre jogosított parancsnokság elé. A jövőben minden névtelenül vagy hamis névalírással írott feljelentés kivizsgálását a kerületi parancsnokság mellőzni fogja.

HIREK

— **Adakozunk a Vöröskeresztnek.** Mint múlt számunkban is már közöltük **Október 1-én és 2-án** leventéink bekapogtatnak minden házbba a Magyar Vöröskereszt javára gyűjteni. A Magyar Vöröskeresztnek megszokszorozódott halálos küzdelmükben a munkájá s a magyar társadalom minden tagjának adakoznia kell, mert a Magyar Vöröskereszt harcoló honvédségünket erősíti. *Adj, hogy a Magyar Vöröskereszt is adhasson.*

— **Honvédiüzenetek.** *Ránics János* örvezető, *Hefner János* örvezető, *Bárác János, Fischler János, Nesz György, Angyó Sándor, Szem Géza, Wiszmann János, Laczkó Pál* honvédek üzenik minden ellenkező hírrel szemben, hogy jól vannak és egészségesekek, sok csókot küldnek hozzátartozóiknak, ismerősiknek és kedves munkaadóiknak bajtársi üdvözlötüket küldik. Tábortól postaszámuk: H. 730.

Bizony József honvéd, vízcserkész őrsvezető üzeni, hogy fogadalmukhoz híven teljesítene minden parancsot s keményen, bátran néznek szembe sok megpróbáltatásnak. Hozzátartozóit, ismerősit s a mohácsi vízcserkéseket szeretettel köszönti. — Tábortól postaszámuk: F 548

— **A belvárosi plébánia 250 éves jubileuma.** A mohácsi belvárosi plébánia — amint már megirtuk — szeptember 29-én, Szent Mihály napján tartja az 1694-ben történt ujjaalakításának 250 éves jubileumát. A háláadó ünnepi szentmisét vasárnap, október hó 1-én 10 órákor riadó esetére este 7 órákor mutatják be az Úrnak, a belvárosi templomban.

— **Légtalmi jelvény adományozása.** Kimagasló légtalmi tevékenység jutalmazására rendszeresített légtalmi jelvényt adományozta honvédelmi miniszter *Gálszéczy Tivadár* volt mohácsi m. kir. rendőrfelügyelőnek, továbbá *Krause Aurél* főhercegi jószágfelügyelőnek, *Hegedüs Kálmán* baranyavári cukorgyári igazgatónak és *Zurányi Mihály* főhercegi műszaki intézőnek. A kitüntetések a honvédelmi miniszter nevében *vitéz Szentkuthy János* ezredes honvédkerületi légo parancsnok nyújtotta át.

— **Ismét megindul a csomag postaforgalom.** Szeptember 29-től kezdve a postahivatalok ismét tevékeny csomagokat, ellenben nem vesznek részt a csomagforgalomban a Tisza vonalától keletre eső országrészek, továbbá az Ung, Bereg, Mármaros és Ugo-esa vármegyék területén levő postahivatalok. A csomagok súlyhatára 10 kilogramm és egy postahivatal egy feladótól naponként 10 csomagnál többet nem vehet fel. Gyógyszert és élesztőt tartalmazó csomagok kivétel képeznek.

— **Étolaj kiosztás.** Október hó folyamán a zsírfejadagon felül étolaj is kiosztásra kerül. Az étolaját a Mester és Barabás Király uti cég adja ki, személyenként 10 dkg. A cég szelvényt nem vághat le, csak lebélyegezni köteles a zsírsjegyét.

— **Baranyában érkezett tanítók jelentkezése.** Baranyavármegye és Pécs szab. kir. város kir. tanfelügyelője felhívja a vármegye területén tartozkodó, a hadműveletek következtében állomáshelyükről eltávnozni kényszerült népiskolai tanítókat, hogy a 47500/1844. BM. sz. rendeletnek megfelelően a jelenlegi tartozkodási helyük szerint illetékes községi előjáróságnál, illetve polgármesternél haladéktalanul jelentkezzenek. Jelentkezésükkel egyidejűleg közöljék a kir. tanfelügyelővel alábbi adataikat: név, vallás, születési idő, eddigi állomáshely, jelenlegi pontos lakáscím családi állapot (gyermek életkorával együtt)

— **A FUTURA a burgonya és hagyma átvételét megkezdte.**

— **A légtalmi elsőtétítés új rendje.** (MTI.) Szeptember 25-től október 2-ig az elsőtétítés ideje este háromnegyed nyolckor kezdődik, reggel hat óráig tart. Minthogy október 2-án megszűnik a nyári időszámítás, október 2-től 8-ig az elsőtétítés este fél hétkor, 8-tól 15-ig negyedhétkor, 16-tól 22-ig hat órákor, 23-tól 29-ig fél hat órákor kezdődik s október 2-től 8-ig reggel öt óráig, október 9-től 22-ig reggel fél hatig, október 23-tól 29-ig reggel hat óráig tart.

— **Zongorahangolás.** Értesítem a n. é. közönséget, hogy október első hetében Mohácsra érzekem és javítást vállalok. Hangolás tisztítással 70 pengő és javítások megállapodások szerint. Szíves pártfogást kér: *Éber Bernát* zongorahangoló és javító, a bécsi cs. kir. udvari operaház volt másodhangolója. Jelentkezni lehet *Fridrich Oszkár* könyvkereskedésében.

— **Lakáscsere bejelentés a villamosműnek.** Az elmúlt, részben még folyamatban levő lakáscsere a fogyasztott villamosáram elszámolása terén a lakáscsere be nem jelentése következtében sok bonyodalmat és felesleges munkatöbbletet jelentettek a városi villamosműnek, miéртis ismételten kéri Mohács városi villamosműve, hogy a lakáscsere foganatosításakor azt a villamosműnek lehetőleg az óra számlálásával egyidejűleg a közönség jelentse be. Közli továbbá a villamosmű, hogy személyzet hiányában a decemberi számlák kivételével a fogyasztott áramot két havonként olvassák le, s ennek megfelelően egy számlában két havi fogyasztást számlálnak. Az a fogyasztó, aki továbbra is havonta kívánja áramfogyasztását fizetni, a hó letelével áramméréjének számlálását vigye be a villamosműnek, ahol számláját azonnal számfejtik, s így fogyasztását havonta is befizetheti a városi pénztárba.

— **Hadműveleti területeiről eltávnoztak betétkönyveinek becserelése.** (MTI.) Mindazok, akik hadműveleti területén levő lakhelyüket elhagyni voltak kénytelenek és bankbetéti könyvvel rendelkeznek, a m. kir. pénzügyminiszter felhatalmazása alapján ezeket a bankbetéti könyveket a postahivatalok bemutatás esetén bevonják s helyükbe azonnal postatakarékpénztári betétkönyvet adnak ki az érdekelteknek, hogy szükség esetén betéti követelésükhöz hozzájuthassanak.

— **Megtörölik a vészirterjesztést.** (MTI.) Ismeretes jelenség, hogy egyes személyek a háborúval kapcsolatos eseményeket erősen nagyítva terjesztik tovább, sőt olyan híreket is kókolnak, amelyek megállapíthatólag minden alapot nélkülöznek. Hogy a vészirterjesztés kihatásai a hadviselés érdekei szempontjából mennyire károsak, az magyarázatra nem szorul. Ezt a beteges jelenséget tehát minden erővel le kell törni. Szigorú törvényi rendelkezésben hiány nincs, mert a törvény a vészirterjesztést egy évig terjedhető fogházzal büntetendő vétségnek minősíti s emellett az azt elkövető személlyel szemben rendőrhatalosági őrizet alá helyezéssnek, internálásnak helye van. Csupán arról kell tehát gondoskodni, hogy a rémhírterjesztőket a törvény szigora el is érje. Ez a gondoskodás még is történt. A belügyminiszter utasította a rendőrhatalóságokat, hogy a vészirterjesztés megakadályozása érdekében a rendelkezésre álló összes törvényes eszközöket a legerélyesebben alkalmazzák s ebből a célból utasítsák alá rendelt közegeiket kísérjék éber figyelemmel az e téren mutatkozó jelenségeket, s minden olyan személyt, akiről megállapították, hogy vészirterjesztéssel alaposan gyanúsítható, haladéktalanul jelentsék fel, hogy velük szemben az említett megtörli rendelkezések alkalmazhatók legyenek.

— **Kiolvastott újságokat kérnek a honvédek.** A Laszló közkórház vezetője kéri a város közönségét, hogy a sebesült honvédek részére küldjék be kiolvastott újságaikat és képeslapjaikat.

— **Sertés-hizlálás szabályozása.** A közellátási miniszter szabályozta a magánháztartások sertés-hizlálását és vágását. A rendelet értelmében az a személy, aki háztartása zsír és hússzükségletének biztosítására udvarában sertést tarthat, hizlálás céljára a közellátási kormánybiztosítól kapott sertésvágási engedély alapján sertést vásárolhat. Az ilyen háztartás a vásárolt sertés felhizlálására annyiszor 1 métermázsa árpa és kukorica vásárlására kaphat engedélyt a közellátási hivatalon keresztül a közellátási kormánybiztosítól, mint amennyi a háztartáshoz tartozó zsír szempontjából ellátatlan személyek száma. A magánháztartás által vásárlási engedély alapján vásárolt sertés valamint hizláló takarmány beszámít az eladó beszoigálatási kötelezettségének teljesítésébe. Azok a személyek, akik udvarukban sertést hizlálni nem tudnak, 40 kilon aluli élő sertést vásárolhatnak. A megvásárolt sertést aztán bármelyik gazda által felhizlaltathatják a vállalkozó gazda saját takarmányán. Az ilyen célra vásárlási engedély nélkül vásárolt sertés s a gazda által a hizlálásra fordított takarmány azonban sem az eladó, sem pedig a hizláló beszoigálatási kötelezettségének teljesítésébe nem számít. A sertésvágásra minden esetben a közellátási hivatal adja ki a vágási engedélyt. A vágási engedély a háztartáshoz tartozó minden négy, egy éven felüli személy részére egy drb sertésre adható ki.

MŰVÉSZET - Tudomány

A Pécsi Vonósnégyes szeptember 23-iki hangversenye.

A Szabadliceum hangverseny-sorozatában elsőnek a Pécsi Vonósnégyes kitünő együttese mutatkozott be a mohácsi közönségnek a színházban. A hangverseny határozottan nagy sikert hozott és ez joggal teszi reményeinket, hogy az egész sorozat a mohácsi zenei életnek nagy lendületet ad. Az országban nem sok vidéki városa van, amely a mai háborús nehézségek közepette zenei téren nagy áldozat vállalással ennyit nyújtson lakosainak. A közönség megértette a Szabadliceum vezetőségének igyekeztét és jószándékát, a Pécsi Vonósnégyes hangversenyén nagy számban megjelent és ezt az örvendetes tényt annál nagyobb megalégedéssel vesszük tudomásul, hogy városunk nemes művészpártoló és szerető rétege nagyszertően sikerült estnek volt tanúja. A kitünő négyes játékát, leikes együttműködését csodálhatták meg.

Az első szám, Nardini C dur vonósnégyese, kedves, bájos zene. A művészek jól érzékeltették a könnyed, kedves dallamokat, frissen, vidáman pattogó olasz zenét. Ennek a darabnak legszebb része a lassú tétel volt de az egészet gondos kidolgozás és tökéletes összjáték jellemzte, a mű szépsége szinte túlhidegen csillogott.

A második szám Mozart C dur vonósnégyese volt. A legfinomabb hangulatokat, a zenei szépségek gazdag bőségét találhatjuk ebben a műben. Ennyit csak a kamarazene képes kifejezni. Az együttes játéka itt is csillogó volt, bár nem mindenütt tudta éreztetni teljes pompájában ragyogó szépségeit.

A hangverseny harmadik száma Dvorak F dur vonósnégyese volt. Ekkor bontakozott ki a siker teljes mértékben, ez volt az est fénypontja. A művészek fölényes technikai tudása, a mű teljes átélése és mindenekelőtt nemes szenvedélyük bearanyozta ezt a számot és magukkal ragadták az egész hallgatóságot szuggesztív játékkal. Sokáig emlekeztes marad mindnyájunknak ez a nagy siker. A legteljesebb tapsvihár köszönte meg a művészeknek ezt az élményt és a szünni nem akaró lelkesedésre a művészek megismételték az utolsó tételt.

A vonósnégyes minden tagja vérbeli művész. *Sirio Piovesan*, az országoshíru virtuóz, ismét csillogtatta nagy technikai tudását, de meggyőződéhetünk arról is, hogy mélyen át is éli a művet. Meglepetés volt *M. Molnár Klára* játéka és csak a dicséret hangján szólhatunk *Thüring Zoltánnál* és *Maros Rudolfnál*, ki mint szerző is szép ígérete a magyar zenének.

A mohácsi közönség hálás a művészeknek a szép hangversenyért és hisszük, hogy majd tavasszal a jó Isten segítségével újból üdvözölhetjük körünkben a kitünő Pécsi Vonósnégyest.

Udo Dammert és Kurt Redel hangversenye.

A múlt év őszén már járt városunkban *Udo Dammert* és egy

nagyszerű hangverseny keretében bemutatta ez a világjáró zongoraművész a románikus zeneirodalom néhány híres zongoradarabját. Az idén is ellátogat hozzánk magyarországi hangversenykörútja alkalmából. A hangversenynek külön érdekessége az, hogy vele együtt szerepel *Kurt Redel* fuvolaművész is, aki a müncheni zeneakadémia fuvolatánára. A hangverseny műsorán szebbnél-szebb darabok szerepelnek és biztosak vagyunk, hogy Mohács zenebarátainak rendkívüli élményben lesz részük. A hangverseny napja (október 4-ére volt kitűzve) egyelőre még bizonytalan az utazási nehézségek miatt, minden bizonnyal 4 és 10. között lesz.

— **Só adagolása.** Október 1-től a sót aispáni rendeletre adagolni kell. Fejadag havi 30 dkg. A só a cukorjegy esedékes szelvényére adják ki a kereskedők. A cukorkiváltások mindenki követelje a 30 dkg sót is.

— **Elveszett.** 1 drb jobbkezes disznóbőr kesztyű elveszett. A becsületes megtaláló 30 P után véttel küldje. *Ijy Nagy Jenő* Somogyfőhéregyháza u. p. Somogyfőregyháza.

— **Lopás.** *Baldzs Horváth József* mohácsi adótitst ismerten tettes ellen feljelentést tett, aki *Vida Dezső* volt mohácsi lakos zár alá vett ingóságai közül lepecsételt raktárból egy ezüstórákat és két ezüst cigarettatárcát ellopotott. A nyomozás megindult.

— **A postaforgalom szünetelése.** (MTI) A postavezérgazgatóság közli, Csík, Háromszék, Udvarhely vármegyék területére szóló postai küldemények további intézkedésig nem adhatóak fel. Az eddig már feladott ilyen küldeményeket a posta visszakézbesíti a feladókknak.

— **Légo büntetés.** A pécsi kir. törvényszék *Patai Ferenc* mohácsi cipészt légiriadó alatti el nem sőtésért jogerősen 100-P pénzbüntetésre ítélte.

— **Árpa utalvány.** Gazdakönyv nélküli hadigondozottak háztartásonként 2 q árpautalványt kaphatnak. Az utalványért q-ként 250 P-t kell fizetni. Jelentkezni a közzellátási ügyosztályon kell.

— **Ezentől szombat déltől vasárnap éjfélig tilos égetett szeszitalt árusítani.** (MTI.) A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter az iránt rendelkezett, hogy a vasárnapokat és Szent István napját megelőző köznapokon déli 12 óra után, a gyógyszerárakról eltekintve, más üzletekben égetett szeszitalokat, a különleges (finomított) égetett szeszitalokat is ideértve, sem tisztán, sem más italokhoz keverve nem szabad árusítani és nem szabad kiszolgáltatni. Vendéglőkben, kávéházakban, kávémeréseken és cukrászdákban azonban teához rumot a szokásos mennyiségben szabad kiszolgáltatni. Az égetett szeszitaloknak vasárnapokon és Szent István napján való kiszolgáltatása tekintetében fennálló tilalom továbbra is hatályban marad.

— Anyakönyvi bejegyzések

1944. szeptember 22-től 29-ig. *Születések:* Takács János Mihály, Demhardt Tibor László, Viczián Pál Aurél, Fantoly Klára Magdolna, Androvics Mária, Kubatov József.

Házasságkötések: Mészáros Imre és Angyal Anna, Gobevez Vince és Maróti Margit.

Halálosok: Mádlics József 75 éves, Fröhling György 76 é., Juhász Mihályné 62 éves, Csóka Mihályné 21 éves, özv. Gulyás Istvánné 48 éves, özv. Biskupity 46 éves, Leng Ivendel 43 éves.

SPORT.

Leventéink vasárnap itthon játszanak bajnoki mérkőzést, amelyet nagy érdeklődés előz meg. Ellenfél a nagyhírű pécsi levante együttes lesz, ahol számos nagy-névű játékos szerepel. A mérkőzés kezdete délután 3/4 2 óra.

Az MTE vasárnap ismét szabadnapos mert kisorsolt ellenté a ZsSE II, visszalépet a bajnok-ságtól.

MTE—PEAC 6:2 (2:1) Főnyes győzelem

Mohács, l. o. b. Játékv: Ress. Közepes érdeklődés mellett szép időben játszott a első itthoni bajnoki mérkőzését az •MTE az egyetemisták ellen, amelyet biztosan győzött le. Mohács sem játszott valami jól, de az ellenfél viszont elég gyenge volt. Az első féldőben még tartották magukat a vendégek és Petrovics két góljára eggyel válaszoltak. Szünet után azonban kidomborodott a mohácsiak nagyobb tudása amely előbb Kockás, majd Molnár II. három góljában jutott kifejezésre, amelyre a PEAC ismét csak egy góllal tudott válaszolni. A vendégeknek védelme volt megfelelő, míg az MTE ben az volt gyengébb a szokottnál.

Leventéink vasárnap Sellyén játszottak az ottani levantek ellen, amelyet szép játékban 5:0-ra győztek le Mojsz 3, Orosz és Kesity góljaival.

Utólag benevezett a levante bajnokságra Németboly csapata is, amellyel Mohács csapata november 5-én játszik Németbolyon.

Jövő vasárnap október 8-án itthon: játszik az MTE a DVAC II. csapatával.

A játékoshiányok és utazási nehézségek miatt számos tartaléksapat lép vissza a bajnokságtól. Így legutóbb a ZsSE mellett DVSE II. csapata is.

Kovács és Fehérvári betegsége, mig Temesi bevonulása miatt nem állhatott vasárnap az egyesület rendelkezésére.

Az NB I-et a közlekedési nehézségek miatt az MLSz egyelőre beszüntette és a pesti csapatok részére egy-két vidéki csapattal kiegészítve „Hadi bajnokságot” írt ki.

Felöltszerkesztő:
DR SZKLADÁNYI LÁSZLÓ
Laptulajdonos és kiadó
FRIDRICH OSZKÁR

Bim-bam
ütő asztali
DÍSZÓRAK
nagy választékban PERJÉSINÉL.

ÉRTESTÍTÉS!

Értesítem a n. é. közönséget, hogy épületüvegézőést és képkeretezőést javítási munkákat és új munkákat vállalok és hívásra házhöz megyek Biztosítom megrendelőim pontos és szolid kiszolgáltatását és szíves pártfogásukat kérve, maradok kíváló tisztelettel:

Kaponya István
Mohács, Jókai Mór u. 15. sz.
(A piacnál)

Eladó ház.

Kis kerttel eladó a Felső Dunasor 22 es sz. ház, mely négy szobából és előszobából áll. - Érdeklődni lehet: **Dr. Kontra Miklós** ügyvédi irodájában. Kossuth Lajos utca.

ELADÓK 50—65 kg os számú talano zolt, beállítani való **s ü l d ő k.**

Érdeklődni lehet: **Kossuth Lajos utca 47. szám alatt.**

SÜRGÖSEN eladó jókarban lévő **cimbalom.**

Cím a kiadóhivatalban.

JÓ
ORÁT
AKAR?

**PERJÉSIHEZ!
M E N J E N !**

A honvédelmi minisztérium által engedélyezett **önmagától felgördülő**

LÉGO-ROLLÓ
m e g r e n d e l h e t ő :

FRIDRICH OSZKÁR
könyvkereskedőnél
MOHÁCS.

Műhely nyitás.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy

hajóépítő (hajóács, csónaképítő) műhelyt

nyitottam. Kérem az igen tisztelt közönség szíves pártfogását.

Bálint János
hajóépítőmester
Felszabadulás útja 3.

Jó házból való fiú

TANONCNAK
fizetéssel felvétetik.

Mester és Barabás
fűszer- és csemegekereskedő
Mohács.

Különbejárati
bútorozott szoba kiadó
Széchenyi tér 13.

B O R

vásárlására
és közvetítésére
megbízást vállalok.

Geng Lajos
borközvetítő
Forthy Miklós út 16.

Hivatalos gabonaárak

1944 október hóban:

Buza	40 90 P
Rozs	37.90 P
Takarmányárpa	36.90 P
Sörárpa	40.90 P
Zab	40.90 P
Új morzsolt tengeri	29.30 P
Csöves tengeri	21.90 P
Bab, fehér	81.80 P

Szigeti tanyám előtt az 513-as és 514-es dűlőket tagosított 30 ezer négyszögöl földemet, lakással együtt **hasznombéire vagy felesbérbére kiadom.**

Érdeklődni lehet:
Lőrincz Sándornénál
Mohács, Szentharomság u. 44.

Bérkocsi utca 10. számú

ház eladó.

8634.1944.

Hirdetmény.

MOHÁCS megyei város általános tagosítása ügyében az állami mérnök javaslata alapján az új birtoktagok kiosztását elrendeltem és egyben — gazdasági célszerűségéből — birtokrendező mérnöknek engedélyt adtam arra, hogy a tagosítás rendén kiosztandó új birtoktagokat az érdekelteknek egyenként, a távollevőket pedig a város kiülődönténe kimutatassa.

Figyelemztetem az érdekelteket, hogy ez a kimutatás az új birtoktagok ideiglenes használatára kötelez, nem zárja azonban ki, hogy ki-ki életárja majd az állami mérnök és még az általam is erre később előírt időben az új birtoktagja elleni felszólalását, illetve panaszát.

A haszonélvezettel terhelt, továbbá a földbirtokrendezés során juttatott ingatlanok helyébe lépő új tagot vagy tagrészt birtokrendező mérnök a haszonélvezetőnek, illetőleg a juttatottak is kimutatja.

Ezentúl tehát a régi földjei helyett mindenki a tagosítása rendén részére kiosztott új földterületen folytassa a gazdálkodást, az új tagok azonban az érdekeltek panaszaihoz képest esetleg még módosulhatnak.

Mohács, 1944. szeptember 19.

Dr. BAKA JENŐ sk.
kir. törvényszéki eljáró bír.

Pk. 2932/1944. sz. Vh. 273/1944

Árverési hirdetmény.

Dr. Beck Alajos mohácsi ügyvéd által képviselt özv. Husti Istvánné mohácsi lakos végrehajtató javára volt mohácsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 3960 pengő tőkekövetelés és járulékaik erejéig a mohácsi kir. járásbíró-ság 2540/1944. számú végzésével elrendelt közbenjárással fogatosítandó kielégítési végrehajtás folytatás az 1944. évi augusztus hó 30. napján lefoglalt és 4750 pengőre becsült részvények Mohácson, Király út 23. sz. alatt, a «Mohácsi Takarékpénztár Rt.» pénztártermében

1944. évi október hó 7.

napjának délelőtt 10 órájára

ezennel kitűzött bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek, készpénzfizetés ellenében, azonban a becsár 2/3 részénél nem alacsonyabb vételárban elfogom adni. A szakértői becslés elrendelése esetén a Te. 74. §-a az irányadó.

Mohács, 1944. évi szeptember hó 20.

NAGY LAJOS
kir. járásbírósi végrehajtó

OMNIA FILMSZÍNHÁZ

Oktober 1—2

TONELLI

Oktober 3—4

FINN VÉR